

DOMOLJUB

ŠTEV. 9. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 27. FEBRUARJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Kje je krivda?

Na drugem mestu objavljamo občiren popis zadnje noči, ki so jo preživeli znani hrvatski razbojniki: Prpič Mali, Vrbancec, Krmptič in Brdarič.

Zločini, ki so jih vršili, so bili strašni. Zdi se, da so morili ne samo iz pohlepa po denarju, temveč prav iz nekake zabave in iz veselja do krvi. Ljudje, pokvarjeni in gnili do dna in katerih nevarnost za človeško družbo je mogoče odstraniti le, če se čisto in za vedno izločijo.

Toda zadnja njihova noč je bila tudi zanje velika luč, edina duševna luč, ki jim je kdaj svetila v življenju. Ta noč je odkrila, da je človeška duša po svoji naruri krščanska in ustvarjena za Boga. V tem oziru je bila smrtna obsodba vsaj za tri izmed njih največja in morda edina resnična dobrota, ki so jo prejeli v svojem življenju — saj jim je ta obsodba prinesla spoznanje, po spoznanju mir in z' mirom končno srečo.

Ti nesrečni možje o veri niso nikdar nič slišali, ali skoro nič. Ali če so slišali, so slišali tiste, ki so vero in njene nauke zaničevali in se norčevali. Zrastli so brez vsega, kar je božjega in nadnaravnega. Človek pa je človek samo po tem, kar je božjega v njem; če pa ne, pa sploh človek ni, temveč zverina, in še toliko slabši, ker ima pamet, ki mu samo pomaga, da svojo živalsko stran bolj premeteno izživlja.

Ko pa je te uboge zverine poučil jezuit p. Müller o verskih resnicah, o dobroti in ljubezni in lepoti božji, tedaj se je umaknila žival v ozadje in človek, po naruri podoba božja, je stopil v ospredje. In ni čuda, da Prpič Mali, najkrvoločnejša zverina izmed vseh, ves skesan in strž zaključil: »Če bi bil vedel prej, kar vem sedaj, ne bi tega nikoli storil.« In da Krmptič vzklikne: »Če bi mi držali samo eno desetino, eno petnajstino tega, kar nas vera uči, ne bi nikoli toliko zašli.«

Kje pa je krivda? O, krivcev je mnogo. Morda so vprav zadnji in najmanjši krivci zločinci sami, čeprav še vedno zelo veliki krivci. Štiri vešala so štrlela kvišku na dvorišču zagrebškega sodišča, toda kdo bi mogel reči, da bi jih ne bilo potrebno več, mnogo več, in na teh bi viseli tisti, ki

imajo v prvi vrsti na vesti te zločine, pa sedijo danes v udobnih naslonjačih, pušijo debele cigare, pijejo šampanjca in sluge se jim globoko priklanjajo.

Poglejte velik del današnjega tiska, ne samo dnevnega, temveč ves tisti grdi in umazani šund, ki zastruplja polagoma, pa nevzdržno. V tem tisku se vera ne samo prezira in po načrtu zamolčuje, temveč smeši, sramoti in potvarja. Proslavlja se tako zvano »svobodno izživljanje«, prešustvo, nezvestoba, rafinirano privlačno se opisujejo razne pohote, v katerih gine podoba človekova, ki jo izpodriva žival, o umorih se razpravlja kot o sijajnih junastvih, ljudje, ki so po svojem življenju moralne propalnice, se proslavljajo kot junaki in značajniki za zgled in vzor vsem drugim. Tako se ustvari nekako javno razpoloženje, javno mnenje, da je ni postave nad nami razen orožniške, kateri pa se da utiti, in da je človek samo zato na svetu, da se izživi v svojih strasteh in da napita žival, ki jo nosi v sebi.

Prpič in njegovi tovariši so delali, pitali to žival na bolj grob in viden način in so zato prišli v nasprotje z državno postavo, tisoči drugih pa jo pitajo bolj fino, bolj rafinirano, toda niso nič manj propali, čeprav se znajo izogniti paragrafom. Globlji pogled v vzroke raznih samomorov bi nam razkril mnogo v družbi zelo spoštovanih zločincev, ki v svoji moralnosti ne stojijo mnogo više od Prpičev in Vrbancev. In če gledaš v tem ali onem temnem in mrzlem podstrešju v skrajno bero in pomanjkanje, ki je mnogokrat hujše kot hitra smrt prizadejana od Prpiča, ter poslušaj zgodovino ubogega bitja, tedaj se ti stisnejo pesti, ko spoznaš: to ima na vesti ali pohota ali krutost tega ali onega sicer zelo spoštovanega gospoda.

In to strupeno ozračje, v katerem tako bohotno uspevajo take zločinske nature, gradi in ustvarja v presežnem delu tisk, ki na ljubo boljšemu kšeftu na eni strani udriha po veri in Cerkvi, na drugi strani pa s svojimi senzacijami in v svojih inseratih vzdržno podira v dušah vse moralne opore, ter jim kaže kot edini cilj življenja denar, imetje, slavo in žensko. In ko so padle vse moralne opore, kje je meja,

pred katero naj se ustavi sleherna človeška strast?

Pa so še drugi krivci, o katerih ne bomo danes govorili. Slaba vzgoja, doma in v šoli: ne samo, da manjka dobrega zgleda, niti dobre in pametne besede ne dobe otroci od svojih vzgojiteljev. Kako bi mogel sicer Prpič vzklikniti: Če bi bil vedel prej, kar vem sedaj, ne bi bil tega nikoli storil.

Zato je Prpičeva družina in njen žalostni konec velik nauk za nas: Vera in njen nauk sta največji dušni zaklad slehernega človeka, obenem pa najmočnejša in najzanesljivejša opora države in najtrdnjši fundament človeške družbe. In kdor ruši vero in njen nauk, je zločinec ne samo nad posameznim človekom, temveč tudi zločinec nad državo in človeško družbo.

Dipl. agr. A. Jamnik:

Kmetijska zbornica.

Koliko je o njej že bilo govorjenja in ugibanja, koliko zahtev in predlogov in načrtov za njeno ustanovitev! Tudi jaz sem izdelal načrt, ki sem ga l. 1922. objavil v »Slovencu« in »Slov. Narodu«. Predložil sem ga tudi kmet. ministrstvu, a stvar ni prišla nikamor naprej. Sicer je pozneje obstojal v kmet. ministrstvu nek polovičarski zakonski načrt, a preko vrat parlamenta ni nikoli prišel.

Pa ako stvar uradno ni šla naprej, bi jo bila pa lahko poklicala v življenje privatna podjetnost kmetovalcev samih. Toda tudi ti se niso nikoli dovolj resno zavzeli in le pravilna posledica brezbriznosti kmetijskega poklicnega stanu samega je — da je kmetijstvo še danes brez svojega stanovskega zastopstva.

Ali je mogoče, da si kmetovalci sami ustvarijo Kmetijsko zbornico? Vsekako! Tudi skrajni čas je. To pa posebno sedaj, ko v novem stanju kmetijstvo nima nobene prave ustanove, ki bi upravičeno mogla nastopati za njegove poklicne koristi.

Četudi se taka zbornica ustanovi kot privatna ustanova, je kar gotovo, da jo bodo oblasti rade potrdile in upeševale kot nadomestilo oficijelne zbornice.

Kako ustanoviti Kmetijsko zbornico? Moglo bi se to zgoditi n. pr. v okviru Kme-

K A J J E N O V E G A

tijske družbe, ki bi se primerno preosnovala in se odrekla strankarstvu, kar bi njej bilo le v korist. Članstvo bi zaenkrat bilo prostovoljno, pa tudi obvezno bi se moglo doseči. Pri tej priliki želim pa tudi opozoriti, da je v zvezi z vprašanjem ustanovitve treba opustiti vsako demagoško. Zbornica ima svoj pomen in upravičenost obstoja le, ako je kmetijska in ne samo kmetiska in bi jo tudi oblasti mogle upoštevati ter priznavati le, ako je kmetijska. Zato ne gre ustanavljati stvari, s katerimi bi se kmetovalcem samo zabrisale oči. storiti pa taka ustanova za nje ne bi mogla ničesar.

Svetujem, da Kmetijska družba odredi sklicanje občnih zborov vseh svojih 450 kmetijskih podružnic, na katerih bi se sklepalo o ustanovitvi Kmetijske zbornice v okviru Kmetijske družbe. Vse podrobnosti bi seveda bilo treba prej porazgovoriti in vse potrebno v »Kmetovalcu« razglasiti ter prizadeti kmetijski stan o vsem poučiti.

d V Domu duhovnih vaj bodo duhovne vaje za a) Orle od 2. do 6. marca; b) mladence od 9. do 13. marca; c) može od 16. do 20. marca. Oni može, ki se niso mogli vsled mraza udeležiti tečaja v februarju, se morejo zgledati za tečaj v marcu. — Vodstvo Doma.

d Umrl je 19. t. m. v Mostah pri Komendi Janez Jerman, star 90 let, globokoveren mož dolgoletni ključar cerkve v Mostah. Značilno je, da je bil prav do zadnjega zvest bralec »Domoljuba«. Vedno čvrst je še lansko poletje ročno sukul koso. Blag snomin vrlemu možu!

d Umrla je dne 22. t. m. v Zaružah 10 pri Lescah gospa Ana Grile, bivša lastnica Prve gorenjske tovarne sukna. Pokojnica je bila mati 16 otrok ter znana dobrotnica ubogih. Bog naj ji bo za to plačnik.

Novice iz Beograda.

Za našo trgovino.

Železniško ministrstvo je izdalo važne ukrepe, ki naj pospešijo našo trgovino. Doslej se n. pr. preko južne Srbije v Albanijo ni nič piva izvažalo, ker so bili tarifi previsoki. Zdaj so se tarifi znižali, s čemer se je ustvarila zmožnost konkurence našega piva v Albaniji. Tudi prevoz pomaranč in limon preko naše države se je uredil tako, da bo naše državno gospodarstvo dobilo od vsakega vagona 10.000 Din. Tudi prevoz ruske nafte (petroleja) je usmerjen tako, da bo imela poleg Rumunije in Madjarske od prevoza tudi naša država korist.

Za odvrnitev poplav.

V kmetijskem ministrstvu se je nadaljevala razprava o tem, kako naj se državne oblasti pripravijo za morebitni slučaj poplave. Navzoči so bili odposlanci kmetijskega, gradbenega, prometnega in vojnega ministrstva. Vsi odposlanci so v podrobnostih soglašali in izdelali poseben načrt, ki so ga poslali komisiji gradbenega ministrstva.

Nadzorstvo nad gospodinjstvi žolami.

Prosvetno ministrstvo je odredilo, da izvršuje nadzorstvo nad gospodinjstvi žolami vseh vrst nenormalno ne več mini-

d »Domoljubova« 1. in 2. številka nam je pošla. Novim naročnikom, ki se še vedno oglašajo, bi bilo zelo ustreženo, ako cenj. poverjenstva takoj vrnejo morebitno preostale izvide teh dveh številki.

d Koliko je bilo plačanih davkov leta 1928. Po podatkih generalnega ravnateljstva davkov je bilo plačano lansko leto davkov in dodatkov 1774 milijonov, in to: v Srbiji 506 mil. Din, v Vojvodini 455 mil. Din, v Hrvatski in Slavoniji 342 mil. Din, v Sloveniji 205 mil. Din, v Bosni in Hercegovini 202 mil. Din, v Dalmaciji 58 mil. Din. Po proračunu bi morale biti plačanih davkov 1678 in je bil torej donos davkov okoli 96 milijonov večji. Te številke dokazujejo, da je bila čisto pravilna naša trditev pred meseci, da bo Slovenija v letu 1928. plačala le okoli 200 milijonov davka, torej znatno manj kot preje. Zlasti se vidi pri neposrednih davkih kako je plačala Slovenija manj. Po proračunu bi morala plačati Slovenija 93.2 milijonov, dejansko pa je plačala le 62 milijonov, to je okoli 15 milijonov manj ko v letu 1927.

d 20 do 30 tisoč vojakov zapusti vsako leto jugoslovanske vojašnice večjih v branju in pisanju. Kot novinci so bili le-ti nepismeni.

d 40 novih lokomotiv je nabavilo prometno ministrstvo in jih izročilo prometni službi.

d Kako je s prometom na državnih cestah. Gradbena direkcija objavlja: V področju gradbene direkcije in Ljubljani je promet na vseh državnih cestah zopet vzpostavljen, seveda za avtomobile le z dobro zimsko opremo. Opozarja se pa pri tem na ožine na posameznih cestnih predelih, kjer je bilo z ozirom na višino zametov in terenske prilike mogoče očistiti cestišče le na širino treh no treh in pol metra. Vendar so pa tudi na teh mestih izogibalšča v delu. Take ožine se nahajajo na Trojanski drž. cesti med Slovensko Bistrico in državno mejo, dalje na Karlovski državni cesti (preko Gorjancev)

strstvo samo, ampak nadzorna oblast oblasti in okrajev. Samo nad višjo gospodinjstvo šolo v Beogradu bo izvrševalo nadzorstvo ministrstvo samo.

Za dvig lesne industrije.

Doslej je šel naš les v Italijo v sirovi obliki. Ni bilo skladišč, zato se je sortiranje lesa večinoma vršilo na italijanskih tleh. Zdaj je prometno ministrstvo dovolilo, da se bo sortiral les doma na postaji Brezovica. Naš les bo tako dosegel višjo ceno. — Da bo naša trgovina z žitom in moko uspešneje konkurirala, je prometno ministrstvo dovolilo za izvoz moke in žita v Avstrijo in preko nje 25% tarifi popust. Pristojbine bolnim železniškim delavcem.

Imenovana je komisija za sestavo pravilnika o izplačevanju pristojbin bolnim železniškim delavcem. Za to komisijo so

in končno na Tržaški državni cesti med Vrhniko in Logatcem in med Kalcami in Rakekom.

d Na svobodo so izpustili na temelju kraljevega pomilostilnega odloka 12 obtožencev, ki so 1. decembra lanskega leta v Zagrebu sovražno demonstrirali proti državi.

d Pokojnina za vdovi Pavla Radiča in dr. Basarička. Kralj je podpisal zakon, ki določa pokojnino za svojce imenovanih hrvatskih voditeljev. Vdovi bosta prejemali stalno mesečno plačo po 5000 Din, vsak otrok do polnoletnosti pa po 800 Din redne mesečne podpore.

d Prvi spomenik Stjepanu Radiću bodo postavili v Petrinji. Velik doprnski kip je izgotovila kiparka Mila Vood. Spomenik bo stal v bližini Gavrilovičeve tovarne za salame.

d Žrtve plazov. Na pepelnico sredo je podsul plaz Vinko Gričarja, posestnikovega Sina iz Spod. Pijavskega pri Krškem. Izkopali so ga mrtvega. — Pri Sv. Andražu v Halozah je našla v snežnih plasteh smrt 22letna Matilda Vidovič. — V Trdobojcih je sneg zasul Marijo Šmigst. — Pri Sv. Trojici v Halozah je dvajset mož dva dni odkopavalo sneg, da so dobili mrtvega na dan 40letnega posestnika Franca Perneka. — V petek 15. t. m. se je mudil pri domačem županu Matevž Končan, posestnik iz Sent Jošta nad Vrhniko. Med četrto in peto uro popoldne se je vračal domov. Izbral je bližnjico, ki drži po strmem bregu v dolino do njegove hiše. Še tristo korakov, pa bi bil doma. Zasnežena in neprehajljiva steza je peljala čez drčco, po kateri spuščajo drva. Semkaj je nanesla burja snega na debelo. S svojimi stopinjami je Končan najbrž sprožil plaz, ki ga je nesel globoko doli do potoka ter ga pokopal pod seboj. Njegova žena je mislila, da je mož ostal pri županu, da pomaga pri delu. Ko so ga pa domači v soboto zvečer zopet zaman pričakovali, so začeli slutiti nesrečo. V nedeljo dopoldne so ga potem našli

odločeni zastopniki prometnega ministrstva, generalnega ravnateljstva državnih železnic in uprave humanitarnih fondov iz vseh železniških direkcij. Od ljubljanske direkcije je imenovan za člana te komisije oblastni upravnik g. V a r l. Z ureditvijo tega res zelo perečega vprašanja je ustrezno upravičenim zahtevam železniškega delavstva, ki je za časa boleznih pri številni družini navezano zgolj na prejemke iz bolniškega fonda drž. železnic. Komisija prične z delom 28. t. m.

Pogajanja z Bolgari.

V Pirotu so se sestali naši in bolgarski zastopniki, da se rešijo vsa sporna vprašanja med Jugoslavijo in Bolgarijo. To je vsekakor zelo dobro znamenje za utrditev miru na Balkanu.

mrtnega zakopanega v snegu. Zapustil je ženo in štiri male otroke.

d V boju s plazovi. Jerici Giuliatti roj. Kavšek je prejšnje dni na Dobovem umrl oče. Šla je k pogrebu. Ker je bila v blagoslovljenem stanju, je tam vsled mraza obolela in ležala dva dni. Mož Janez Giuliatti, premoogar v Trbovljah, je na poti iz službe šel po njo, da jo spremi domov v St. Jurij. Šla sta 12. februarja, ko je toplomer kazal — 23 in pol stopinj Celzija po strmem pobočju zahodnega konca Kuma, pa se je nad njima utrgal plaz, pometel ženo s pota in jo deloma zasul. Komaj je mož opazil, kaj se je zgodilo, že je prišel nov snežni plaz in je deloma zasul še njega. Med reševanjem sebe je plaz prišel še enkrat in njega zasul do vratu, ženo pa popolnoma. Z veliko težavo se je mož izkopal in začel klicati ženo, ki se mu je oglasila izpod snega. Orodja ni imel drugega kot gole roke, pa je s temi začel razkopavati sneg, ki ga je bilo do pet metrov debelo in je bil trd. Delo mu je oviralo vedno nov plaz, ki mu je hotel sproti zasuti, kar je izkopal. Po dolgem nadčloveškem naporu se mu je posrečilo, da je izkopal ženo živo in nepoškodovano izpod plazu. Odsla sta vsa izmučena domov. Posledice so bile v tem, da je dete prezgodaj prišlo na svet in bo težko ostalo pri življenju, mati pa je izven vsake nevarnosti.

d Plazovi gospodarijo naprej. V vasi Gotinovi v Bosni so med silnimi zameti pokopavali neko žensko. S težavo so izkopaljamo in položili vanjo krsto z mrličem. Na povratku je prehitel petero udeležencev pogreba močan snežni plaz in jih zasul. Ker jih ni bilo domov, so se odpravili domačini ponje. Na nekem mestu so opazili, kako moli človeška noga iz snega. Pričeli so kopati in našli tri ponesrečence mrtno, dva pa sta še kazala znake življenja. Od teh dveh je eden kmalu umrl, drugi pa se bori s mrtjo.

d Sneg je zrušil streho pri Robiču v Pavlovskem vrhu na Štajerskem, pa tudi pri Pušenjakovih v Ilovcih, pri Ludviku Rajh v Vuzmetincih in še drugod.

d Sneg se je začel tajati, kar povzroča ob železniških progah veliko število plazov, ki se udirajo na tir ter ovirajo železniški promet. Pri Zalogu se je udrl 11 plazov v enem dnevu, prav tako je motena proga od Laškega do Celja ter med Savo in Zagorjem. Železniški delavci so pridno na delu, da sproti skidajo sneg s tira.

d Pomlad ob morju. V Dubrovniku so nastopili po mrzlih tednih izredno topli, solnčni docela pomladanski dnevi. Te dni je znašala temperatura v senci 13° C nad ničlo. Radi prekinjenega železniškega prometa manjka v Dubrovniku nekaterih živil, predvsem krompirja in kislega zelja, ki ga vobče ni.

d Pet solnc na nebu. V torek 19. febr., nekaj minut pred devetimi zjutraj so ostrmeli ljudje, ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod po nekaterih krajih države in izven njenih mej. Na nebu se je iz jutranje megle zvil solnce in posijalo, toda ni bilo samo. poleg njega se je pojavilo za naše oči še dvoje drugih solnc, nekoliko manjševitelih sicer, toda popolnoma sličnih sred-

njemu, pravemu solncu. Velik mavrični kolobar se je vodoravno ovijal okrog vsega neba v isti višini kakor so bila solnca. Pod kolobarjem in nad njim pa še po en manjši in temnejši mavrični kolobar. Na severni strani, nasproti obeh navideznih solnc, sta se pojavili še dve svetli pegi, sklenjeni z vsemi tremi solnci v velikem mavričnem kolobarju. Svetli pegi sta tudi bili kot dvoje solnc, ki sijeta skozi meglo. V preteklih časih so smatrali ljudje take prikazni na nebu za znamenje bližajočih se izrednih nesreč, vendar temu ni tako. Naše življenje je v božjih rokah in niso nam in ne morejo biti znani božji načrti. Tudi poslednja prikazen na nebu je sicer izreden, vendar čisto naraven pojav, ki se je že opetovano ponavljal. — Učenjaki razlagajo prikazen solnc nekako takole: Topla zračna struja, ki se dviga od tal, se v mrzlih višinah shladi, vodene pare se zgostijo v lahke ledene kristale, ki tvorijo cel oblak. Ledeni kristali so sicer težji od vodnih hlapov, vendar se vzdržijo v zraku radi zračnega upora. Solnce obseva tak oblak, v čigar ledenih kristalih se lomijo žarki in ustvarjajo podobo mavričnega solnca. Solncu najbližja barva je rdeča, nato oranžna, rmena, zelena, a nazadnje modra in vijoličasta. — Pojav traja tako dolgo, dokler od solnca obsevani oblak ne odpluje dalje. Vsa prikazen ima torej vzrok v lomljenju svetlobe v zraku.

d Vojni dobičkarji bi radi zopet želi. V Zagrebu je bil 18. t. m. prijet že peti navijalec cen neki trgovec z drvmi. Ovadil ga je prodajalec peciva, ki je prišel v trgovino, da bi kupil nekoliko drv. Pred trgovino je stalo napisano, da stane 1 kg drv 45 par, ko pa jih je bilo treba plačati, mu jih je zaračunal po 70 par za 1 kg. Ko je kupec ugovarjal, mu je »vljudni« trgovec zabrusil: »Če vam ni prav, pa zopet izpraznite vrečo!« — Zagrebška policija dnevno prejema ovadbe proti navijalcem cen, ki ne draže samo drv, ampak tudi živila. Neka nameščenska delavske pekarne je brez vednosti poslovodje na svojo pest prodala neki stranki liter mleka za 8 Din, torej 170% poviškom dnevne cene mleku. Oblast bo z vso strogostjo nastopila proti brezvestnim izkoriščevalcem.

d Kruh iz lesa. Po nekaterih krajih Hercegovine vlada lakota, da je groza. — Predsednik in podpredsednik hrvatskih kmet. zadrug dr. Čabrajič in dr. Andrič sta na svojem potovanju po Hercegovini v selu Ljubotiče v okolici Mostara dobila kruh iz lesa. Pri tej priliki sta v hiši kmeta Marijana Galiča vzela seboj en tak kos kruha, spečenega iz lesnih odpadkov.

d Na Vrhniki bo v nedeljo v domu združno-gospodarski tečaj za člane zadrug. Začetek ob 9. Popoldne občna zborstva Mlekarske zadruge in Hranilnice in posojilnice. Pridite, zadrugarji, polnoštevilno!

d V Brezicah se je naselil nov odvetnik dr. Anton Megušar. To objavljamo na razna vprašanja in novega odvetnika toplo pričujemo.

d Zadržno-gospodarski tečaj bo prihodnji ponedeljek, dne 4. marca t. l. v Novem mestu v Rokodelskem domu. Priredi ga Zadržna zveza. Tečaj je celodnevni, pričetek ob 10 dopoldne. — Vabljeni v prvi vrsti

člani načelstev in nadzorstev naših zadrug, pa tudi drugi.

d Umrl je nenadoma v Goričah pri Kranju upokojeni župnik g. Ivan Finžgar.

d V Kropi je umrl g. Martin Zarnik, nadučitelj v pokoj. Rojen je bil leta 1840. na Homcu pri Kamniku.

d Umrl je 21. t. m. v ljubljanski bolnišnici g. M. Dimnik iz Svibnjega, star 48 let. Bil je vedno zvest naročnik »Domoljuba« in dober gospodar, ki je rad pomagal, kjer je bila potreba.

d Na poti v bolnico je umrla Franciška Klančnik, 35letna žena kurilničnega delavca v Dupljah pri Trziču. Zapušča šest malih otrok.

d Lovska nesreča. Iz Hotemaž pri Šenčurju: V domačih hotemaških gozdovih sta lovila lovca po domače Batov in posestnik Hrovat. Batov je videl, da se v grmovju nekaj premika. Misli je, da je srnjak. Nameri puško, sproži in zadene Hrovata v roko in truplo. Prepeljali so ga domov, kjer je pa po par urah izdihnil. Bil je delaven gospodar, ki se je šele pred letom priženil v Hotemaže iz občine Predvor.

d Ker je stal na vozu. V sredo 20. februarja se je pri vožnji smrtno ponesrečil hlapec zaloge piva Union, Matevž Ahaj, doma iz Vrbole v Konjiškem okraju. Ponesrečeni je imel navado stati med vožnjo na vozu; tudi danes je storil tako. To ga je stalo življenje. Prišedši na Polaj mora voz preko železniškega tira, da se voz more obrniti. Kolesa so se pri tem zadela ob tračnice, nato pa jih sunkoma preskočila in ta sunek je na vozu stoječega Ahaja vrgl z voza. Pri padcu se je zapletel v vajeti in vprežno opremo. Konji so potegnili naprej, Ahaj pa je z glavo zadel ob voziček, napolnjen z premožem. Udarec je bil tako hud, da je vozniku razklalo lobanjo in je bil nesrečnež takoj mrtev.

d Žrtev alkohola je postal mlad rudar v Krmelju, doma z Vrhka, občina Trzišče. Ko je 16 t. m. pri rudniku prejel svojo skromno plačo, ga je družba spravila seboj v gostilno. In hodili so od gostilne do gostilne do 18. t. m., ko je ubogi fant naposled omagal in se onesvestil. Prepeljali so ga v rudniško bolnišnico bratovske skladišnice, kjer so ga skušali rešiti in mu dali injekcij, pa je bilo zaman. Fant je 19. t. m. umrl vsled zastrupljenja z alkoholom. Oče in mati pa žalujeta za svojim najmlajšim sinom.

d Predrzen rop v Mariboru. V nedeljo zvečer sta došla v stanovanje g. Ločnika, ki je vodja kolodvorske menjalnice v Mariboru, dva neznana človeka, ki sta prosila, naj jima zamenja nekaj avstrijskih šilingov. Ko je g. Ločnik odprl blagajno ter vzel iz nje torbico z denarjem, mu je vrgl eden izmed obeh neznanecv popra v oči ter ga močno udaril po glavi, da je ves krvav in nezavesten padel na tla. Neznanca pa sta nato pograbila torbico, pretaknila vso blagajno, odnesla 180.000 Din gotovine in za 20.000 Din raznih vrednostnih papirjev ter nato zbežala. Ločnikar se je čez nekaj časa vzbudil iz nezavesti ter začel klicati na pomoč. Nato so prihili sosedje. Preiskava se je takoj začela. Ugotovilo se je, da sta neznanca govorila ma-

PO DOMOVINI

ribovsko odr. graško nemščino. Pustila sta tudi na blagajni odtise svojih prstov, kar bo za obdobja zelo nevarno. Gosp. Ločnikar je zelo nevarno ranjen. Ukradeni denar je bil deloma Ločnikarjeva last deloma društva. — Putnik.

d 70letnik na kolesu po Evropi. Te dni je došel v Novi Sad v Vojvodini 70-letni Peter Kochmann iz Plana na Češkem, ki hoče prepotovati vso Evropo, torej okrog 40.000, na kolesu. Potne stroške pokriva s prodajo podob, ki kaže njega samega na kolesu tvrdeke Burianek iz Plana.

d Zahvala. Za nove zvonove pri sv. Marjeti v Bojnji vasi so poslali iz Kanade naslednje darove: Bajuk 4 dol., M. Slobodnik 4 dol., I. Slobodnik 3 dol., vsi iz Bojnje vasi; Pant 1 dol., Cesar 1 dol., oca iz Radovca; Derogovan 1 dol., Franc Pečarič 1 dol., oca iz Curil; Stark — 50 dol., M. Rače — 50 dol., oca iz Starega trga; L. Schumich iz Kočevja — 50 dol. — Vsem darovalcem iskrena hvala! Martin Slobodnik.

Prpič in tovariši kaznovani. Njih zločini.

Dne 20. februarja je bila v Zagrebu izvršena smrtna obsodba nad Prpičem Malim in njegovimi pajdaši. Izvršili so 37 raznovrstnih zločinov, pri čemer so naropali 213.478 Din gotovine, za 168.470 Din raznih vrednosti, večjo vsoto dolarjev, frankov in zlatnikov. Pri tem so napravili 13 roparskih umorov.

Pekle in bivališče roparjev.

Vsi so bili primeroma še mladi ljudje: Pavel Prpič Mali je bil star 25 let, po poklicu delavec iz Dolja, občina Karlobag; Miho Vrbanec, ki se je delal blaznega je imel 32 let in je bil kmetiški sin iz Jame, občina Stankovec; Nikola Brdarič, 32 let star, kmet iz Maje, občina Glina in Marijan Krmpotič, delavec iz Reke.

Pred usmrtnitvijo.

Dne 19. febr. je sodišče povedalo obtožencem, da je njih smrtna obsodba končno potrjena. Dočim so bili Prpič, Brdarič in Krmpotič skesanji in udani v svojo usodo, se je Miho Vrbanec začetkom delal blaznega, ker je upal, da ga kot takega ne bodo obesili. Končno je tudi Vrbanec uvidel, da mu vse skupaj nič ne pomaga, in je končal z navidezno blaznostjo. Brdarič, posebno pa Prpič je večkrat jokal in se kesaal svojih zločinov. Oba zadnja sta se tudi spovedala in sprejela sv. obhajilo.

Na dan sodbe.

Velik hudemu mrazu je bilo 20. febr. pred zgradbo sodnega stola v Zagrebu vse polno občinstva. Na dvorišču je bilo vse pripravljeno za usmrtenje. Prviho je tudi mnogo žensk, ki jim pa zakon prepoveduje prisostvovati usmrtni, zato so morale, dati nerade, oditi.

Obsojenci so bili privedeni k vislicam po vrsti, kakor so grešili, najprej manjši, potem večji zločinci. Prvi je bil obesen Marijan Krmpotič, drugi Brdarič, ki je stopal pod vešala s cigareto v ustih, proseč za odpustanje vse, katerim je karikoli žalega storil.

Levi in desni razhojnik.

Miho Vrbanec je ostal trdovraten do zadnjega. Pojoč je šel pod vislice in ko je

KRIZE PRI TRŽIČU.

Po novem letu so nam vrtni obiske Goričani in Naklanci. V Goričah je gostoval naš dramski odsek z »Lumpacijem«, v Naklu s »Kapelico na Šnarni gori«. 20. januarja so pa uprizorili na našem odru Goričani: »Verige« v našo popolno zadovoljnost. Vsebinsko in pomen jedrnaterega Finigarjevega dela nam je lepo orisala gl. šolska upraviteljica in režiserka. 10. februarja so nas pa presenetili Naklanci s strunim izvajanjem »Štefika gospe Kožmarinke«. Imajo žolo za seboj. In smeh! Tako nas je ogrel, da smo čisto pozabili, da nas je v noge zeblo. Menda so se še stili smejali z nami, tako gibanje je nastalo. »Faktum...« — Poslušalcem pa mimogrede na uho, da so se še precej pobojšali, vendar ne smejo pozabiti stare resnice, da ni vsak prizor, ki se njim zdi smešen, tudi v resnici tak, ter da je v interesu cilje, posebno pa igralcev in tudi resnih poslušalcev, da vsako neuspešno, posebno pa glasno opazko popolnoma opuste. (Zadnje velja samo par nepripravljenost.)

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM

(Božja pot.)

Po resnem preudarku se je sklenilo, da shoda pri Sv. Primožu na tretjo nedeljo v postu ne bo. Ostaneta pa shoda na srednjo in na tiko nedeljo. Obakrat bo ob 10 sv. maša s pridigo in z darovanjem za cerkvene potrebe. Na to se opozarjajo župniki sv. Primoža, ki naj poskrbe, da bodo v občnem števju prihiteli k Sv. Primožu v Kamniških planinah in ga prosili za blagoslov ajde. Mesto tretje nedelje v postu bo shod pozneje v toplejšem letnem času, kar bomo pravočasno javili v časopisju. Če ne bo novega snega ravno pred četrto oz. pred peto nedeljo, se potov ni treba ustrašiti; dobro so utirana.

SELCA PRI SKOFJI LOKI

(Smrtna kosa.)

V ponedeljek 18. februarja 1929 so položili k večjemu politiku na tukajšnjem pokopališču Franceta Pfajfarja, posestnika iz Selc, ki je umrl v starosti 77 let. Pokojni je bil skoro 30 let poslovodja kmetijskega konzumnega društva. V svoji hiši je dal na razpolago prostor za konzum in ga vodil vsjo dobo za prav skromno plačo. Bil je res moč poštenjak, globokoveren, član moške Marijine družbe in zelo miroljubnega značaja. V tem duhu je tudi vzgojil svojo družino. Rajnik ima sina duhovnika, Franca, ki slušbuje kot župnik v St. Gotardu. Zanimivo je, da ima celo dva brata duhovnika, to sta g. Anton Pfajfar, župnik v Draževcah in g. Janez Pfajfar, župnik na Rudniku. Bog mu bodi večni plačnik!

STARA OSELICA

(Smrt.)

18. februarja je zatnil oči Jurij Bogataj, star 57 let. Bil je dober gospodar in krščanski oče. 19. februarja pa nas je zapustila dobra mamica Jerica Bogataj, stara 82 let. Vzgojila je dobre otroke.

DOBOVA

(Ni vsak volk volk.)

Zadnjič, ko je sneg močno zapel ter pritnil na to mraz, ti je malha potuhnen volk (s pasjo mačko) po ravnini preko njive od Rigone proti Mihaelovcu. Du ne bo hujskega, so zapohale lovške puške ter prekucnile to voljšo zver. V medji, da so potuhnil strahovalca vse fure, so videli, da so ubili čisto čednega psa voljšje pasme, tako da je gospodarju gotovo žal zanj. Pa smoti se vsak lahko. Te dni pa poje druga pesem. Na mejo naša mirne fure se je pričelomil prvi volk brez pasje marke. Od kod je prihajal, sami ne vemo, samo toliko vemo, da je prava zver, res prvi volk. Vse preži

bil že tik pod njimi, se je nercelval iz sodišča in občinstva in se vsem smejal. Duhovnika, ki je ponovno stopil k njemu, je drzno zapodil od sebe. Kadeč cigareto, je izžutnil. Tebo je mrtvo, a duša...

Zadnji je bil na vrsti največji ropar med vsemi Pavel Prpič Mali. Pred vislice

sedaj nani, puške so pripravljene. Kdo bo tisti junak, ki ga bo pokončal, še ne vemo. Marširajo se ozre na vse strani, ko gre po samotni cesti, da ne dobi za družbo volka samega. — Dobili smo novega organista. Upamo, da se bo kmalu pokazal s svojim cerkvenim zborom, ker tako velika hiša božja, kot je dobovska, mora imeti močan pevski zbor. — Ko se prihodnjč oglašimo v »Domoljub«, mislimo, da bo to zime manj.

n Kat. prosvetno društvo v Retečah pri Škofji Loki vprizori 3. marca ob pol 4 igre v 5 dejanjih 2 liva pokopanca.

ZAPUZE PRI BEGUNJAH

(Smrtna kosa.)

Zapustila nas je za vselej ga. Ana Grlica, p. d. Mehovova mama, po dolgem in hudem trpljenju, ki ga je prenašala voljno. Ko je pred 25. leti postala vdova, je morala biti sama povsod v številni družini in v tovarni za sukno. Ko se je je polotila udnica, je odlašala z zdravljenjem — saj ni imela časa misliti nase — in tako se je bolezen trdovratno zajedla v njene ude. Kako težko je bočila; v cerkev se je vozila, dokler je mogla alesti v voz. Brez dela ni mogla biti tudi v bolnici. Tako ji je potekalo življenje v molitvi, delu in trpljenju. Reveži so se radi k nji zatekali. Bog ji bodi plačnik!

NAKLO

(Odgovor.)

V šesti številki »Domoljuba« se šopiri nekdo s podpisom »Več Naklancev« — ki jih je pa je prav malo — proti gasilnemu društvu. Resnici na ljubo bodi povedano: Gasilno društvo nikdar ni bilo proti gradnji Ljubiškega doma, še nasprotno: kupilo je staro Tislarjevo hišo z vrtem zato, da se postavi dom, ki bo odprt vsem dobrim in potrebnim namenom, prosveti in gospodarstvu. In to takrat, ko bo vsaj nekaj korajže za zidanje v — šopa. Glede izločbe Mladiča pa pripomnimo, da so volilne svobodne in da večina zmaga posodi. — Jernej Legat, t. ž. načelnik.

PRISTAVA PRI SV. EMI

(Smrtna kosa.)

11. februarja je umrl obče spoštovani in ugledni posestnik Tomaž Hrček. Nenačoma ga je pokosila kruta smrt v starosti 58 let. Ugrabila je najboljšega in najskrbnejšega očeta, zavednega, krščansko mislečega, značajnega moža in potrvalnega sosedja. Teško ga bodo pogrešali zapusteni otroci, katere je tudi mati pred 1 letom zapustila.

ZAPLANA

(Mraz.)

Hudo zimo imamo tudi pri nas, vendar ne tako, kakor bremo o drugih krajih. En dan smo spravili na — 21° C. Vendar zamrzujemo, ker so naša stanovanja radi slabega stavbnega materiala vlažna in niso tidana za mraz. Na Jerinovem griču so reveži, ker jim življa burja okoli voglov gori na peč. Po zametih smo precej odrezani od sveta; v cerkvi imamo — 10° C. Mislim, da je to najmržnejša cerkev v Sloveniji. — 19. t. m. ob pol 9 smo videli tri solnce. Solnce je bilo preprečeno z rahlo meglo; okoli pa je bil krasen, ozek navržen krog, v žigri obovu sta bili dve solnci. Vemo, da so to svetlobne pege, ki nastanejo vsled loma in difuzije žarkov, vendar je pojav zanimiv, ker se ne vidi velikokrat. Po tem pojavu je pritnil zopet ostrejši mraz.

BREZNICA NA GORENJSKEM

Smrtna kosa. V ponedeljek, dne 18. t. m. so mirno v Gospodu zaspali na Bregu Stojanova mati — Ivana Pristov. Blagopojtna je bila znana kot vzorna krščanska žena in mati. Med mnogimi otroci je vzgojila dva sina duhovnika: g. Jožeta Pristova, ki je umrl kot župnik v Horjulu

je stopil tih, potr, s povešenimi očmi. Izjavil je, da se čuti krivega, dvakrat po božno poljubil križ in nato je stopil pod vešala. V par sekundah tudi njega ni bilo več.

Podroben popis zadnje noči glej na strani 107.

in znanega patra Janeza Pristova, misijonarja in nabožnega pisatelja Družbe Jezusove. Do zadnjega je bila čvrsta 86 letna žena čilega duha. Še malo pred smrtjo je izpraševa a svoje že priletne hčere — katekizem in je sama točno našela vseh 12 božjih zapovedi. V veliko tolažbo je še tik pred smrtjo prejela zadnja poročila od sina misijonarja in se veselila njegove molitve. Pogreb je bil v sredo, dne 20. t. m. ob devetih s sv. mašo zadušnico. Izredno ganljivo je donela po župni cerkvi »liberas«, katero je znala pokojna na pamet in često celo in točno rada zapela. Ker je bil njen sin misijonar daleč v Bački na sv. misijonu in se ni mogel vdeležiti pogreba, sta prihitela iz Ljubljane na pogreb preč. g. Anton Prešeru, provincial in naš rojak in p. Viktor Kopatin D. J. Snežno bela zemlja je sprejela v svoje naročje častljivo telo pobožne krščanske matere in pristne Gorenjke. Nebo je bilo oni dan čisto kot ribje oko. Sonce je že pomladansko prijazno sijalo na snežne poljane. Trdno smo prepričani, da sije duši vrle pokojne Stojanove matere večno Sonce v večni pomladi.

Izobraževalno društvo v Dolu pri Ljubljani priredil v nedeljo, dne 4. marca ob 3 popoldne igro »Reček Andrejček«. K obilni udeležbi vabi — Ÿdbor.

HINJE.

(Razno.)

Amerikanec Blaž je padel čez nekaj stopnic in si zlomil nogo. Zdaj leži v Kandiji zraven našega organista, ki je tam doli radi neke operacije že dva meseca. Te dni pričakujemo da se bo zopet zdrav vsedel za orgle. — Selanci paberkujejo dinarje in kovače za nove zvonove. — Nekaj deklet obiskuje enkrat na teden gospodinjsko šolo, ki jo kar sama vodi tukajšnja ga. šolska upraviteljica. — Beremo radi, posebno vaščani iz Hinj, kamor s par izjemami, v vsako hišo prihaja »Domoljub« »Glasnik« je 85. veliko »Bogoljuba« in »Cvetja«, dva »Slovenca« in eno »Jutro«. — Pri Mraku so sneli »smrekico«. — Predpust je minil v duhu denarne krize. Samo 3 so se venčale. — Umril je Tomaž škufca, znan Žužemberčanom in vsem sejmarijem kot gostilničar »pri Urbanovem Tomažu«. — Sajnbarjev Tomaž si je poletil sam zgradil hišico. Stala ga je 80 Din. Seveda se ne da primerjati s šolo. Tič ti je pa le!

RAKA

(Razno.)

Kljub mrazu se gibljemo. Dne 3. januarja smo imeli gospodarski tečaj, na katerem je predaval Fr. Gabrovšek o moči zadružništva, živnozdravniki Rigler pa je podal jako praktične nasvete živino-rejem. Dne 3. februarja je imel dr. Jostp Smola zdravstveno predavanje za matere, katerega se je udeležilo veliko mater in žena. — V tej zimski sezoni smo priredili več dramskih predstav: Igro »Veriga«, opereto »Mlada Breda«, ki smo jo radi velikega zanimanja ponovili, otroško igrico »Junaček in šaloigro »Trije tički«, ki je vzbudila mnogo smeha. Toda tudi pri nas ni samo neskaljeno veselje. — Dne 6. februarja je umrl naš dolgoletni naročnik »Domoljubac« zidarSKI mojster France Božič; spravila ga je v grob vodenica. V ponedeljek 11. februarja je po kratki bolezn umrla Marija Bajc iz Malega Korna, ki je bila v gledna krščanska mati. Pogreb je pričal o njeni priljubljenosti. Pokoj njihovim dušam!

JEZICA

(Zanimive številke.)

V zadnji številki smo poročali o denarnem prometu in računskem zaključku za leto 1928. Danes omenimo še nekaj podatkov v občinskem poslovanju. Skupno število prejetih in odposlanih dopisov je znašalo 4080. Dodatno omenimo, da je bilo v preteklem letu vloženi 35 tožb, kar ni ravno hvalevredno! — Izdanih je bilo 34 stanovanjskih dovoljenj. Vse hiše, razen štirih, so bile dograjene in so se stranke že vselile. — Največ se je gradilo v vasi Stožice, in sicer 13 (Savije 11, Jarše 6, Jezica 2, Kliče in Tomačevo po 1). Zidalo se je največ v bližini mesta. Na tem mestu omenjamo, da je večinoma vse zgradbe izvršil zidarSKI mojster Ivan Erjavec, tukajšnji domačin. — Naša občina šteje 452 hiš. Vas Brinje in pokopališče Sv. Križ

Puškar F. K. Kaiser

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

kupeje in prodaja stare puške, samokrese, ter prevzame iste v komisijko prodajo.

»SLOVENE« POVSOD

V vse kraje v naši državi in širom sveta razpellejo vsako jutro vlaki in avtomobili v dvajset tisoč izvodih naš dnevnik. Ali si tudi ti med fistimi, ki ga dobe? Če še nisi, sporoči nam takoj po dopisnici svoje ime in točen naslov.

»SLOVENE« LJUBLJANA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

se je inkorporiral k mestni občini ljubljanski. — Gospodarska statistika iz leta 1928. je naslednja: V občini je bilo 364 konj, 868 goved, 181 prašičev, 1450 perutnine, 107 panjev čebel; razdelitev zemljiš: 727 ha njiv, 262 ha travnikov, 142 ha (pašnikov (proda), 19 ha vrtov, 10 ha sadovnjakov, skupaj 1160 ha. Posejana površina v letu 1928. (aproximativna cenitev) pšenica 100 ha, rž 40 ha, ječmen 30 ha; ostalo: prosa 10 ha, ajda 40 ha, fižol 10 ha (fižol je bil uničen po suši), krompir 164 ha, korenje 17 ha, repa 42 ha, zelje 9 ha. — Sadovnjaki: Jabolka 2820, bruske 400, orehov 230 dreves. Česnje, črešnje, marelice, breskve in užitni kostanj ne pridejo pri nas v poštev. Sadni pridelek je bil pri nas v letu 1928. popolnoma uničen po pomladni slani in kasneje po suši. — Iz teh števil se vidi, kako obširno je občinsko poslovanje in gospodarstvo ne ravno velike naše občine. Iz njih se tudi vidi v veliki meri delo našega občinskega odbora.

POLICA

(Kje je nova cesta?)

Vso jesen smo pričakovali, kdaj bodo zavihleli krampe in lopate ter pričeli graditi cesto Polica—Višnja gora, da bi si prislužili kak dinar, ki jih je vsled vremenskih nezdov in slabih letin tako malo med nami, a vedno je bilo prihodnji mesec, in še sedaj ni nič gotovega, kdaj se prične. Ne bi bilo boljše podpore kot graditev ceste. Če se bolj potrudijo, več boš zaslužil. Kje je krivda, da se je tako zavleklo? — Zima je tudi pri nas pobešnela. Ljudje gledajo s strahom v bodočnost, kajti veliko krompirja je zmrazilo po kleteh kljub temu, da se je vsak dan kurilo v njih. Kje dobiti seme? Krme primanjkuje, mnogi jo nimajo toliko kot druga leta o veliki noči. Vsled mokre jeseni ni drv ni stelje, živina zmruže po hlevih v gnoju. Nekateri vstilajo slamo, ki jo bo pa še za krmu bolj malo. Zmanjkalo je tudi vode po vodnjakih, voziti jo morajo iz oddaljenega potoka, ki pa hitro zmruže v sodu. Džabe slabe poti in velikega snega tudi pomožni pošti ni mogoče hoditi redno. Hripa je tudi pri nas pridno na delu, pa smo jo še dovolj poceni odpravili, brez zdravilnika, in njenih žrtev.

Silvovko, brinjevec, palinovec, rum in hruševac

si lahko napravite z našimi esenci. Steklenica za napravo 4—5 l žganja stane samo 20.—, po pošti 32.—. Točno navodilo na vsaki steklenici. — Samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska ul. 1

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Papežev vlak. Sv. oče bo imel kot enakopraven s svetnimi vladarji poseben dvorni vlak, ki ga po preskrbela italijanska vlada. Časopisje poroča o tem sledeče. Papežev dvorni vlak bo podoben onemu italijanskega kralja. Vsi stoli bodo prevlečeni z rdečim plišem in na vseh, kakor tudi na vagonih, bo papeški grb. Dvorni vlak bo imel štiri vozove. V prvem bo dvorana za sprejeme in papeževa delovna soba. V drugem vozu bo zasebna kapela, kjer bo opravljal sv. oče božjo službo. Tretji bo jedilnica, ki bo razdeljena na dva dela, ker papež vedno sam je. Četrti bo spalni vagon, kjer bo poleg papeževe spalnice še nekaj sobic za služabnike.

s Razno. Nemško, ogrsko pa tudi italijansko časopisje poroča, da bo po dovršenem sporazumu med Italijo in sveto stolico sedanji 77letni papeški državni tajnik Gaspari odstopil in bo na njegovo mesto imenovan ogrski nadškof-primas Seredi. — 18. jan. je umrl v Budimpešti armadni škof Revesz.

Poljska.

s Prijateljstvo z Romunijo. Dne 23. februarja je došel v Varšavo romunski zunanji minister g. Minorescu in je bil zelo prijazno sprejet. Poljska in Romunija sta že dosegli lepe uspehe, ko sta na predlog Rusije podpisali z njo in nekaterimi drugimi sosednimi državami mirovni dogovor. Zdaj se hočeta Poljska in Romunija zblizati tudi na gospodarskem polju. Poljska industrija bi rada dobavljala Romuniji premog, blago in municijo.

Romunija.

s Gospodarska konferenca Male antante se je vršila 20. febr. v Bukarešti. Do kakih izrednih in posebnih sklepov ni prišlo. Vršili so se le razgovori s ciljem, da se določi program za prihodnjo konferenco gospodarskih izvedencev vseh treh vlad. Govorilo se je tudi o železniškem prometu, paroplovbi, zrakoplovstvu, pošti, poenostavljenju carinskih in upr. odredb itd.

Nemčija.

s Velika eksplozija svetilnega plina. V Berlinu je izbruhnil požar, pri katerem je vžgalo v rezervaru 37.000 kubičnih metrov svetilnega plina. Na 96 sosednih hišah so popokale šipe in v okrožju 260 m so bila vržena iz tečajev po zračnem pritisku vsa vrata. Posamezne bližnje hiše so pričele goreti. Nekaj minut po eksploziji je prišla požarna bramba s 14 brizgalnami in ogenj omejila. Šest oseb je bilo težko ranjenih. Ko so razkopali razvaline, so se splošno čudili, da pri vsej veliki nesreči ni bilo smrtnega slučaja. Lahko poškodovanih je bilo le nekaj mimoidočih, ki so se ob usodnem nočnem trenutku vračali od raznih zabav.

Amerika.

s Razno. V Iron Mountain Mich. je preminul Mike Cvetič iz vasi Oberh, župnija Dragatuš v Beli Krajini. — V Clevelandu so umrli: John Struna, Helena Moran roj. Perušek iz Velikega vrha pri Raketu, Marija Ajster roj. Volan iz vasi Trnovo pri Krškem, Frank Kurent iz St. Ruperta na Dolenjskem, Neža Okički iz Sv. Križa na Dolenjskem, Alojzij Krašovec iz Blok, Mihael Marinčič iz St. Lovrenca na Dolenjskem. — Požar je uničil v Clevelandu Francetu Grica hišo in vse, kar je bilo v njej.

Drobne novice.

Skoro polovica redne češkoslovaške armade je čistila minule dni železniške proge in ceste.

Zopet je izbruhnila vstaja v Mehiki. S tira je skočil železniški vlak v Ameriki. 17 mrtvih, 250 težko ranjenih.

Pri nesreči podzemne železnice v Njujorku je bilo ranjenih 300 oseb.

70 stopinj mraza je bilo preteklo dni v Sibiriji.

Več milijonov ton krompirja je zmrznilo v Nemčiji.

Amerika bo priznala sovjetsko Rusijo poroča časopisje.

Bivši avstrijski nadvojvoda Albrecht snubi italijansko princezino Ivano.

12 nočevalcev je zadušil svetilni plin v nekem pariškem prenočišču.

Španski diktator Primo de Rivera drži še vedno oblast trdno v svojih rokah.

Na Kitajskem je strašna lakota. Ljudje meljejo posušeno travo in kuhajo iz nje sok.

Češka poslanska zbornica se ni sešla, ker niso mogli poslanci vsled vremenskih ovir v Prago.

Katarina Breškova »mati ruske revolucije« je praznovala v Pragi svoj 85. rojstni dan.

6'

Češki socialistični listi pišejo, da je hude zime kriva tamošnja — vlada. 600 milijonov mark (nad 7 milijard dinarjev) imajo premoženja bolniške blagajne Nemčije.

32 tisoč ton premoega je dala preteklo leto Jugoslavija Avstriji.

11 dni je tičal v snegu na tursko-bolgarski meji ekspresni vlak.

Poplave so že nastopile vsled tajanja snega po nekaterih krajih Bolgarije.

Znanje nemškega jezika na Madjarskem zelo nazaduje.

V nemškem Kölnu se je vršil sprevod pustnih šem vzlic strašnemu mrazu ob največji udeležbi občinstva.

Železni most je počil vsled mraza v češki Vratislavi.

Dva kmeta so raztrgali volkovi v vasi Vaga na Češkem.

Požar je uničil 15 velikih poslopij v Njujorku.

600 avtomobilov in šest milijonov litrov alkohola je zgorelo v Buenos Aires v južni Ameriki.

Predstava Kristusovega trpljenja v gledališču.

Pasijonsko dramo: INRI (Jezus Nazarečan kralj Judov) bodo uprizarjali tudi letos pred Veliko nočjo in za praznike v dramskem gledališču v Ljubljani. Svetopisemsko vsebino sta po spisih evangelistov priredila za oder gg. Edvard Gregorin in dr. Roman Tominec O. F. M. Založna nam prikazuje v 15 slikah — delovanje, trpljenje, smrt in vstajenje Jezusove, in sicer v sledečem redu: I. del: 1. Vhod v Jeruzalem, 2. Posvetovanje sinedrija, 3. Jezus v Betaniji, 4. Sklep sinedrija, 5. Zadnja večerja, 6. Getzemani. — II. del: 7. Peter zataji Učenika, 8. Obsodba sinedrija, 9. Pred Pilatom, 10. V sodni palači, 11. Glejte človek. — III. del: 12. Pot na Golgota, 13. Golgota, 14. Gospodov pogreb, 15. Vstajenje. — Svetopisemske osebe igrajo najboljši dramski igralci; Jezusa predstavlja, živo, resnično in duševno poglobljeno g. Edvard Gregorin, v podobi, kakor si ga predočujemo. Dejanja spremlja godba Bachovega pasijona in med posameznimi slikami čita kronist podatke iz svetega evangelija, ki vežejo dejanja na odru, tako da preživi in spozna gledalec tekom predstave poteh vseh takratnih zgodovinsko-svetopisemskih dogodkov.

Prva prireditev bo na tiho nedeljo 17. marca in nadalje na praznik sv. Jožefa, cvetno soboto, cvetno nedeljo, na praznik Marijinega oznanjenja, nekaj dni v velikem tednu ter na Velikonočno nedeljo in ponedeljek. Točen čas predstav bo ponovno javljen v »Domoljubu« in »Slovenec«. — Vstopnice se lahko naprej naročijo, in sicer osebno ali pismeno pri upravi Narodnega gledališča v Ljubljani in se dvignejo vsaj tekom dneva predstave. Radi velikega zanimanja in navala k predstavam naj si obiskovalci radi gotovosti preskrbijo pravočasno vstopnice. Cene bodo običajne dramske.

Iste večne besede, ki jih je govoril Jezus pred skoraj 2000 leti, imajo v vrvenju današnjega življenja še prav poseben po-

men, zato poset te pretresljive drame — dobrote in ljubezni Jezusove, ki je izkraval za človeštvo na križu, vsem iskreno priporočamo.

Kaj nam bo podarila Mohorjeva družba leta 1929?

Življenje svetnikov. Z letošnjim snopičem se začne II. zvezek te zbirke: Svetniki, ki se praznujejo v aprilu, maju in juniju bodo v naslednjih opisani. V letošnjem zvezku so posebno zanimivi solinski mučenci, ki so prelili kri za vero na naši zemlji, v Dalmaciji, sveti mučenec Irenej, ki je bil doma v Sremu, sedaj Slavonski Mitrovci in so valovi naše Save pili njegovo mučeniško kri. Zanimiva je pravda med sodniki mučencev sv. Justina in sv. Apolonija. Kako sta ta dva učena moža branila krščansko vero! Še danes za zgled in pouk vsakomur, tako duhovita in preprosta je bila ta bramba prave vere. Razen teh je zanimivo življenje papeža Leona Velikega, ki je otel Rim pred Atilo, hunskim kraljem in prav tako boji sv. Anzelma s krivičnimi in razuzdanimi angleškimi kralji (kralj Viljem je dal požgati 60 vasi samo zato, da bi imel bolj pripraven prostor za svoje lovce in lovske zabave!). Res, če bemo življenje svetnikov, spoznamo bolj borbe posameznikov, njih svetost, njih ljubezen do bližnjega — to, da je Previdnost božja vselej obudila take može in žene za junaška dela, kakor jih je za brambo vero in Cerkev tista doba najbolj potrebovala. Ta čudovita skrb božja za človeštvo, da se iz njega iztrebijo grehi, krive vere in zablode in se razodene čista resnica in krepnostno življenje, to je največja luč, ki seva iz svetniških življenj — in to luči smo vsi potrebni. Zato shranjaj vsak Mohorjan te zvezke in jih potem daj vezat ter jih hrani v domači knjižnici. Za vedno imajo svojo moč in veljavo.

Razen navedenih štirih tako zanimivih knjig dobi še vsak član *Koledar*. Ta bo imel novo, prav zanimivo opremo, povesti, razprave in članke v najbolj potrebnih zadevah sedanje dobe.

Torej *petero* knjig, in takih! — za *dvajset dinarjev!* Prav nobeno blago ni tako poceni in tudi knjige pri nobenem drugem založništvu ne. Znano nam je, da je Mohorjeva družba imela preteklo leto prav občutno izgubo pri knjigah; toda vse, kar zasluži tiskarna po strani in kar se proda knjig iz stare zaloge — vse gre za doplačilo v to, da morejo ljubiti člani čim več in čim bolj knjig. Naj bo geslo: *Vsi stari člani ostanite zvesti, vsi pa apitirajte se nove naročnike z vso vnemo in požrtvovalnostjo!*

MLIN V NAJEM!

Cerkveno predstojništvo v St. Jerneju bo 7. marca ob 9 oddalo v najem cerkveni mlin na turbinski pogon.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebilitve in omastitev domače, posebno *klavne živine*. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so bruzštevilska zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Zadnja noč zagrebških obešencev.

»Nedjelja« 24. febr. 1929 prinaša zanimiv članek o dogodkih pred in med justifikacijo Prpiča in tovarišev izpod peresa dr. I. P.

»Prpiči mali in tovariši so mrtvi. Dobro nam znani tisk« — tako izvaja avtor »Nedjelje« — »liti, da iztisne še poslednji dinar iz žepov zapeljane ulice na račun krvi, ki ji je dobro došla v lovu za denar. Gabi se nam, ko gledamo in beremo vse to, kar piše na račun lahko vernih in onih, ki ljubijo laži-heroje, četudi so izšli iz najnižjega zla. Sram nas je, da se nahajajo med nami taki »nosilci kulture«, ki iščejo dobička v stvareh, ki so same po sebi že tako žalostne, vpriči katerih bi nas morala pokriti rdečica. Da, zardeti bi morali in skrbeti, da skrijemo svojo sramoto, ki kriči in obtožuje. Slučaj Prpiča malega in njegovih tovarišev je težka obtožba današnje družbe, posebno pa tistega časopisja, ki si sedaj iz njihove krvi dela kapital. Stvar sama na sebi je tako žalostna in nam kaže, na kako žalostni stopnji je danes verska in moralna vzgoja v mnogih naših krajih. Mi doslej nismo nehali opozarjati na tiste, ki so mnogo pripomogli k tej moralni stopnji, iz katere so izšla dela Prpičeva in tovarišev. Kdor pa pozna duševno stran te težke tragedije, bo z nami enih misli. Zakaj ne pišejo o tem pisatelji tistih »senzacij«, ki večinoma slone na laži? Zakaj ne izprašujejo svoje vesti?

Dela Prpiča malega, Brdariča, Krmptiča, Vrbanca in tovarišev so bila zverinska. Zgražamo se, ko zamislimo to in se vprašujemo: Kako je mogoče, da so kršteni ljudje postali take zverine? Niso imeli sočutja niti z otroci in s siro-

maki. Niso namreč morili kakih bogatašev samo iz pohlepa po dobičku, ampak tudi gole reveže, pri katerih niso mogli dobiti niti pare. Vse to so počenjal s tako hladnokrvnostjo, da nas je groza. Mora nas zanimati duševna stran tega pojava. To stran so nam sami zločinci lepo odkrili, ko niso več imeli razloga, da bi svoje duševno stanje tajili. Ta njihova izpoved je strašna in težka.

Na lansko Veliko noč so napravili zločinci v okovih duhovne vaje, katere je imel o Müller D. J., ki jih je tudi sedaj v trenutkih pred smrtjo pripravljaval za na pot v večnost. Poučeni o veri in njenih resnicah v duhovnih vajah, so zločinci odprli oči. O najglavnejših načelih in resnicah svoje vere niso imeli niti pojma.

Prpiči mali je po teh duhovnih vajah odkritosrčno priznal: »Če bi bil vedel prej, kar vem sedaj, ne bi bil tega nikoli storil.« Isto je ponovil na dan pred smrtjo. Krmptiču je bilo tudi žal, da velikih resnic svoje vere ni poznal prej. »Če bi bili mi držali samo eno desetino, eno petnajstino tega, kar nas vera uči, ne bi nikoli toliko zašli,« je izjavil kratko pred smrtjo: To so besede ločitve od sveta in prav nič simulirane.

Da, tu je temelj vsega. V življenju niso okusili dobrega in o Bogu so slišali malo ali nič. O božjem zakonu so brali in slišali samo ono, kar piše časopisje, ki slavi moralo samoumora, priležništva in »svobode«. Zanje so bili dnevi duševnega okrepčanja, katero so dobili prvič v življenju v ječi od duhovnikov, ki so jih obiskovali, dnevi odkritja nepoznane dežele. Videlo se je, da ti ljudje niso tako strašni v svoji duši. Njihova zadnja noč na tem svetu nam posebno to priča.

Zvečer pred smrtjo se je spomnil Prpiči mali svoje matere. Nje ni bilo; on pravi, da se mu smili. Ne more ji zameriti, da ni mogla iz njega napraviti človeka. Samouk je, brez šole, in nikogar ni bilo, da bi se bil zanj zavzel. Ko zagleda duhovnika (o Müllerja), ki prihaja kot

V

Nebesih

se imenuje občutek, ko smo srečni.

Tako veseli smo lahko tudi tisti dan, ko se pere perilo, ako se spomnimo 7 prednosti, katere ima

Schicht Terpentin-Milo

27

RAZNO

Dobro je odgovoril. — Kmet je dobro svetoval svojemu sosedu, a ta mu je odgovorjal: »Ne govori mi! To, kar mi praviš, gre pri enem ušesu notri, pri drugem pa ven!« — Kmet: »No, jaz pač nisem mislil, da med enim in drugim ušesom nimaš ničesar!«

Ker mu žena dela kravate. — Slivnik bi bil čisto čeden človek, če bi se obril. Zakaj neki nosi brado? — »Zato, ker mu njegova žena dela kravate.«

Anglija bo imela svojo armado v zraku. Angleško vojno ministratvo je stavilo predlog, da angleški armadi vse vojaštvo, ki je telesno zmožno, dovršiti tudi vezbanje v zraku. Ta odredba, če bo odobrena, bo potem zahtevala splošno vezbanje v zraku.

Zares čudno. — Sodnik: »Čudno na vsej stvari je to, da ste mogli vi, tako slabotna ženska, ugnati tako močnega vlomilca!« — Priča: »Mislila sem, da je moj mož, ki je prišel spet tako pozno domov.«

Zagorski zvonovi.

»Niti po zdravnika niste poslali, in pustite, da bo otrok poginil kakor kak črv... Ne, glejte na denar, najboljši zdravnik mora priti!«

»Prosila bom Slivnika, naj gre po zdravnika,« je predlagala Tončka; »do večera ga bo gotovo pripeljal.«

In odhitela je.

Tedaj je pristopil župnik, ki je začuden stal tu, položil starčku roko na ramo in milo rekel:

»Ljubi prijatelj, življenje in smrt sta v božjih rokah; — človek ne sme obupati, temveč mora zapupati v božjo pomoč.«

Ko je stopil čez nekaj časa v sobo Tončka, je namignil Marku in Jožetu, naj gresta z njim ven. Zunaj je gledal nekaj časa starca, nato pa je rekel:

»Čudim se tvojemu vedenju, Jože; kaj imaš z deklico, da tako skrbiš zanjo? Ali je tvoja sorodnica?«

»To nikomur nič mar,« je vzrojil starec.

»Odkod je deklica? Čigava je?« je pogledal župnik vprašujoče Marka. »Ne vprašujem iz radovednosti, temveč imam tehten vzrok.«

Osojnik je gledal samo v tla. Tedaj se je obrnil župnik zopet k starcu in sočutno rekel:

»Glej Jože, mislim, da vem, čigava je deklica.

Ze dolgo je od tega, ko sem dobil vprašanje o neki deklici, ki je izginila in ki je s teboj v sorodu. — Danes, ko si tako potr od nesreče, ne bom več silil vate; mogoče boš pozneje prostovoljno povedal resnico. — Od tega je odvisna sreča in zdravje deklice. — Sedaj moram iti; o priliki bom zopet prišel.«

Ko je župnik odšel, je stal Skobčev Jože nekaj časa molče poleg Marka. Nato se je začel znova jeziti.

»Radi par ubogih goldinarjev ste poslali ubogo deklico v ogenj.«

»Nihče ni slutil, da bo storila to,« je zagotavljal Marko, »sam sem hotel v hišo, da bi rešil denar in listine.«

»Kakšne listine?«

»Predvsem oporoko stare Jesenovke.«

»Kje je oporoka?«

»Zgorela je z denarjem vred.«

»Moj Bog, sedaj je nesreča popolna!« je zavpil starec...

»Preskrbeti bomo pač morali, da bo napravila Katra novo oporoko.«

»To je lahko rečeno — toda ona tega ne bo storila. — Enkrat je storila, ker je mislila, da jo bo naš Gospod za denar pustil Martina; toda sedaj se jezi na Boga in je vsa zagrenjena.«

»Prosim te, Jože, govori z njo. Ako ne bomo mogli računati na njen denar, bo slabo s cerkvijo. Vsled te nesreče jaz ne bom mogel več mnogo storiti.«

»Saj si že preveč storil,« je zamrmral starec; »skušal bom prisiliti Katro, da bo storila svojo dolžnost. Toda prej mora Marta ozdraviti. Ako bi umrla, me ne bi veselila več nobena stvar na svetu.«

In starec je šel zopet v sobo ter sedel ves dan nepremično poleg bolniške postelje. Boječje je prisluškoval težkemu dihanju in bolešnemu stokanju bolne deklice.

Pozno zvečer je prišel zdravnik. Po dolgem preiskovanju je odločno ugotovil, da opekline niso nevarne; toda na deklico je očitno padel kak predmet in si je najbrže pretresla možgane. Zdravnik je zapisal neka zdravila in je zapovedal največji mir in

stari znanec iz duhovnih vaj, stopi k njemu kakor nov človek, ki je spoznal, kaj je življenje, in se z lahkoto izpove. Tudi Brdarič se je že zvečer izpovedal. On je bil posebno sprejemljiv za duhovne stvari. Najtežje je bil z Vrbancom, ki je bil vzgojen v najslabših razmerah, ki so ubile v njem duševno čuvstvanje. Zvečer pred smrtjo odbije spoved. Topo gleda v svet. Krmopitci se lahko spove, ko mu omenijo mater: »Mati bo žalostna, če se ne spraviš z Bogom!«

Ob dvanajstih ponoči so imeli z dr. Müllerjem premisslavljanje o Jezusovem trpljenju v Krmopitčevi sobi. Vsi so poslušali z napeto pažnjo razen Vrbanca, ki se je nervozno sprehaljal po sobi, da so ga morali odstraniti. Poslednji čas se je bližal in duhovnik ga vdrguč povabi, naj se spove. Odbije, češ, da je nekomu obljubil, da se ne bo nikoli spovedal.

Od ene do dveh se zopet premisslavljal o Jezusovem trpljenju. Po premisslavljanju med odmorom je odkril dosedaj neupogljivi Vrbanec javno razloge svojega padca. Začel je s prevaro za 100 Din pri prodaji kolesa. Ker se je bal, da je kolo ukradeno, beži ter naleti na Srpiča Cigo, ki ga končno uvede v družbo. Potem nadaljuje poročevalec »Nedjelje«:

»Ob štirih je bila sv. maša. Trije obsojenci pobožno poslušajo in pristopajo k mizi Gospodovi. Duhovnik jim poslednji govori, naj se skesajo in prosijo usmiljenja božjega. Pri sv. obhajilu se poslove in izjavijo, da odpuščajo drug drugemu vse in vsem, kateri so jim kaj hudega storili.

Ko so sprejeli sv. obhajilo, so mirno pričakovali zadnjo uro. Ko je ob pol šestih prišel predsednik sodišča, g. Bačac, in zvedel, da se Vrbanec ni spovedal, stopi k njemu in na nje-

gove besede se tudi Vrbanec končno spove, pa zdi se po njegovih poslednjih dejanjih pred vislicami, da ne odkritosrčno.

Vse obsojence peljejo nekaj po pol sedmih na morišče v spremstvu duhovnika. Brdarič posebno zadnji hip prosi, naj duhovnik piše njegovi materi, da je umrl kakor katoličan.

Vsi razen Vrbanca, ki je pevaje odbil poljub križu, so se poslovili od sveta z zaupanjem v Boga in njegovo pravico.«

Pokazali smo poslednje trenutke teh zločincev, ker so poučni, ker nas vodijo do izvora, odkod izhajajo njihova zla dejanja. Ali more zadedi družbo večja obtožba od te? Rojeni v kraju, kjer siromaštvo kraljuje in glad vlada, so prihajali v stik s predstavniki oblasti, ki so bili poslani, da jih kaznujejo. O Bogu in o dobrem so malo ali nič slišali. V gozdu so zrasti in bili vzgojeni. Ali so mogli biti veliko boljši sadovi? Da, o tem bi moralo pisati časopisje, ki z njihovo krvjo polni strani, pa hkrati ruši vse, kar je dobrega in božjega.«

Radio.

Program od 28. februarja do 7. marca 1929.

Vsak dan: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 22 Najnoveše vesti in časovna napoved.

Cetrik, 28. febr.: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18 Češčina. — 18.30 Predavanje o kmetijstvu. — 19 O naših sosednjih državah. — 19.30 Zgodovina Slovencev. — 20 Uverturni večer II., izjava Radio-orkestra.

Petek, 1. marca: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 O gospodinjstvu. — 19 Francoščina. —

19.30 Iz glasbenega sveta. — 20 Slovenska balada v literaturi in glasbi. Samospeve poje g. Janko, čl. kr. op.

Sobota, 2. marca: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18 Književna ura. — 18.30 Dubrovnik in okolica. Propagandno predavanje v nemškem in češkem jeziku. — 19 Nemščina. — 19.30 O veroslovju. — 20 Wagnerjev večer. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Nedelja, 3. marca: 9.30 Prenos cerkvenih glasb. — 10.30 Predavanje iz poljedelstva. — 11 Koncert Radio-orkestra. — 15 Stanje vode in časovna napoved. — 15.30 Reproducirana glasba. — 16 Planinski spomini. — 16.30 Lahka glasba. — 20 Slovenski akad. oktet poje narodne in umetne pesmi. Radio-orkester.

Ponedeljek, 4. marca: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Češčina. — 19 Francoščina. — 19.30 Zdravniško predavanje. — 20 Večer poljske glasbe I.

Torek, 5. marca: 17 Koncert Radio-orkestra. — 19 Nemščina. — 19.30 Iz kemije vsakdanjega življenja. — 20 Dramaa. Radio-orkester. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Sreda, 6. marca: 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Pravljice. — 19 Srbobrvščina. — 19.30 Odlomek iz rastlinstva. — 20 Prenos opere.

Pri onih, ki so se rešili pekla.

(Konec.)

Peti dan mojega bivanja v Pogibi me je poiskala Lizakova žena. Njene oči so zrle še bolj nepremično in obupno, njene ustnice so bile še grenkeje stisnjene, njen obraz mrtvaško blede. Po običaju kaznjencev je sedela nekaj časa molče, urejala svoje misli in iskala stroke. Končno je rekla:

»Dovolili so mi, da sem se vrnila do-

najskrbnejšo postrežbo. Ako se bo deklica zavedla, bo rešena. — Postrežbe ni manjkalo. Tončka je pozabila vse drugo in se vsa žrtvovala le za bolno dekle; toda tudi Jože se ni premaknil niti za trenutek z mesta in je neprestano strmel v obraz svoje varovanke.

Tretje jutro se je deklica zavedla. Tončka, ki je stala poleg postelje, je nenadoma zapazila, kako je prišla bolnica njeno roko in jo toplo stisnila. Ko je pogledala tja, so zrle Martine oči jasno in razumno.

»Marta, Marta — ali me poznaš?« je veselo vzkliknila Tončka.

Bolnica je prikimala in s svojimi velikimi, začudenimi očmi stavila sto vprašanj. Toda že je priskočil Jože, ki je čepel zadaj na neki klopi, zgrabil bolnico za obe roki in zaklical:

»Marta, Marta, moj ljubi otrok — ali se res zavedaš? Ali nas poznaš. Da, da. Sedaj je vse dobro. Zopet boš zdrava, zdravnik je rekel... Toda zakaj si skočila v ogenj? Ali nisi mislila prav nič name, kako zelo bi mi bilo hudo, ako bi umrla?«

Tončka je povedala bolnici, kako se je vse zgodilo. Ko je slišala Marta, da je tvegala Marko zanjo svoje življenje in da jo je na rokah prinesel iz ognja, se je streslo vse njeno telo. Z očmi je vprašala, kje je Osojnik. Poklicali so Marka. Nema deklica je prišla njegove roke in jih iskreno stisnila.

Koncem tedna je obiskal župnik iz Podgorja še enkrat bolnico. Z velikim veseljem je ugotovil, da ni več dvoma, da bo deklica ozdravila. Predno je odšel, je prosil Skobčevega Jožeta, naj ga nekoliko spremi. Trnato in s temnim pogledom je šel stariček z dušnim pastirjem. Počasi sta stopala po poljski stezi, ne da bi izpregovorila besedice. Spodaj ob robu gozda je

župnik obstal, prodirajoče pogledal Jožeta in rekel brez ovinkov:

»Čuj, hočem ti nekaj povedati... Pred štirinajstimi leti je bila krščena v Dolonjem Logu neka deklica na ime Marta, njena mati je bila Helena Bregar, njen boter Jožef Bregar iz Zagorja — tako je zapisano v dotični krstni knjigi.«

Divje je pogledal stariček župnika; za hip se je zdelo, kot da bo planil na duhovnika, nato pa je premagal svoje razburjenje in rekel zaničljivo:

»Ali ste to pravilno izvohali? Nisem mislil, da so duhovniki tako radovedni.«

»Jože, nisem zasledoval stvari iz radovednosti, temveč radi uradnih dolžnosti.« je odgovoril župnik resno. »Toda čuj dalje. — Grof Salzburg je otrokov oče.«

»Ali je tudi to kje zapisano?«

»Ne. Toda grof sam je to izjavil in hoče svoje očetovske pravice.«

»Svoje pravice? Svoje očetovske pravice — ha — saj jih nima,« je zakričal stariček v divji jezi. »Otrok nima očeta in ga ne potrebuje. Jaz sem mu oče in vse. Naj dokaže lopov svoje pravice!«

»Razumi me,« je pomirjeval župnik; »pravih pravic grof nima in jih tudi noče izsiliti. Le mirne poravnave išče. Rad bi videl otroka in mu izkazal kako dobroto.«

»Otrok mu ni nič mar, prav nič; ako se bo prikazal in skušal približati deklici, ga bom ustrelil kakor steklega psa,« je kričal stariček v blazni strasti; »da, to bom storil! Dobil je že nekoč strel — v koleno mislim — tam na nekem lovu v Zalesju. Ako bom še enkrat streljal, bom bolje meril.«

Župnik se je stresel. Nekaj časa je stal brez besede, nato pa je rekel opominjajoče:

»Lov na krokodile. Iz neo poročajo, da je Sandakana na otoku Bormojska vlada razpisala nagrado na vse krokodilske glave. Posledica je bila ta, da so se domačini lotili nevarnega lova teh velikih kuščarjev z istim navdušenjem, s kakršnim se podajajo v naših krajih mnogi ljudje na lov postrvi, ščuk in drugih rib. Za lov na krokodile so potrebne štiri stvari: močna svetilka, sulica, lahki čoln in — črna noč. Če so izpolnjeni vsi ti pogoji, se popeljejo lovci v čolnu po reki navgor ali navzdol; eden drži v roki svetilko, v drugi pa sulico. Luč privabi požrešno zverino na površje, in komaj se je dovolj približala, ji lovec zasadi mizlo jeklo med rebra. Suneč mora biti spretno zadan, kajti se zgodi, da prevrne neubita žival z udarcem repa čoln in vse, kar je v njem. Kaj sledi na to, si lahko mislimo. V ogromnih želodcih ubitih krokodilov so našli že vsakovrstne spominke na slabo uspele sunke s sulicami: človeške roke in noge, kosti, kose cunj, ki so tvorile nekoč obleke itd. Dobro usmrčenim krokodilom pa lovci odrežejo glavo, drugo vržejo proč, čeprav bi

mov, ko so me izprašali. Neki trgovec, ki ga poznam, mi je posodil konja in voz. Na pol poti med Pogibi in našo hišo sem srečala vaše ljudi; eden izmed njih je zbežal v gozde, ostali so prišli k meni. Ko sem vprašala po vas in slišala, da ste že v Pogibi, me je obšla neka težka slutnja. Še hitreje sem pognala konja in prišla proti večeru domov.

Vzdih se ji je izvil iz prsi in krčevito je stisnila pesti.

»Našo hišo sem našla požgano in si takoj mislila, da je izvršil Karandašvili obsodbo nad mojim možem, bivšim tepežnikom. Ko sem preiskala pogorišče, sem našla truplo mojega moža s prerezanim grlom in z zdrobljeno glavo. Otroka nisem mogla najti. Nato sem iskala okoli in ga končno našla v nekem grmovju v bližini močvirja. Ležal je mrtev, sekira mu je razklala glavo. Očividno je ušel, toda roparji so se bali, da bi jih izdal, zato so ga poiskali in umorili. Vse naše posestvo je požgano, celo psi so poginili na verigah. Gospod, kaj naj storim?«

»Vložiti tožbo pri sodišču proti osebam, ki se ti zde sumljive. Lahko računaš name. Vse bom povedal, kar se mi je zdelo na teh ljudeh sumljivega. Tuči bom govoril zate pri generalnemu guvernerju.«

Dolgo časa je sedela v moji sobi molče uboga žena, ki je tako hladnokrvno pripovedovala o svoji grozni nesreči. Ker ni ničesar več rekla, sem vprašal:

»No, kdaj boš vložila tožbo?«

Dvignila je glavo. Njen obraz je izražal obup in temno maščevanje, kot ga še

nisem videl. Čez nekaj časa je začela s trtim, v srce segajočim glasom:

»Guverner mi ne more vrniti mojega sina; prepozno je... Kaj mi mari posestvo in svoboda? Kri zahteva kri... Ne mislite slabo o meni, gospod, ako boste pozneje kaj slišali o meni... Ko sem prišla iz zapora, sem bila mirna in nisem storila ničesar slabega. Vse, kar se je prej zgodilo, je minilo za vedno. Skušala sem najti svoj dušni mir v tem, da sem pridno opravljala svoje delo, v upanju, da bom tudi tako končala svoje mukepolno življenje. Toda določeno je bilo drugače... drugače.«

Globoko se je priklonila pred menoj in hvaležno vzela nekaj denarja, ki sem ji ga dal. Nato je odšla brez besed in navidezno mirna, v notranjosti pa polna groznih odločitve.

Istega dne zvečer je bil eden izmed mojih prejšnjih voznikov v neki zakotni gostilni zastrupljen s sublimatom in naslednji dan je prišel skoraj ob življenje na podoben način Karandašvili. Bil je zvečer v hiši nekega prijatelja. Ko so igrali na karte pozno v noč, je nekdo nenadoma ustrelil skozi okno na Karandašvilija in ga skoraj usmrtil. Neka patrolja je ujela dve sumljivi osebi, ki sta se skrivali v bližini. Bila je to vdova umorjenega Lizakova in neki grški branjevec, ki je dal obupani ženi strup in orožje za njeno maščevanje.

Nesrečno mater so seveda strogo kaznovali in zapečatili s tem končoveljavno njeno žalostno usodo. Najbrže se ji ni nikdar več posrečilo, da bi prišla iz zidovja, ki ga je prej enkrat zapustila, da bi začela v svobodi novo življenje. Ne vem za njeno

usodo, vem pa, da so bili ruski zakoni, kakor veljajo na Sahalinu, vzrok za nove zločine, in včasih celo za hujske, kot so bili oni, katere so skušali kaznovati. Lizakova žena je bila žrtev teh zakonov.

Meh za smeh.

Pojmovanje revščine. »Vi ste torej na ženitovanjskem potovanju, kje pa imate ženo?« — »Midva sva siromašna, pa potujem sam!«

Ravno nasprotno. Sodnik obsojencu: »Obsojeni ste na dve leti težke ječe. Ali imate k temu še kaj dodati?« — »Dodati? Nel! Jaz bi najraje še kaj odvezel.«

Ostriči ali obriti? »Koliko stane striženje?« — Brivec: »Sedem dinarjev.« — »Koliko pa britje.« — Brivec: »3 dinarje.« — »Potem mi obrijte glavo!«

Zdravniški predpis. »Zdravnik ti je dovolil samo za prst visoko žganja. Ali ti ni to premalo?« — »Bilo! Zdaj mi je pa prst otekel!«

Leta 1919. Potnik: »Čemu stoji vlak? Bo spet zamudal!« — Sprevodnik: »Seveda bo! Ta vlak ima redno vsak dan eno uro zamude. Danes smo pa prišli pravočasno. Zato mora čakati. Nek red mora biti...«

Dobro srce. »Papa, daj mi tri dinarje.« — »Čemu?« — Dal jih bom invalidu.« — »Kje pa je?« — »Tamle sladoled prodajata!«

28

bilo še marsikaj na živili uporabnega. — Za vsako glavo jim plačujejo oblasti nagrado, in sicer je ta nagrada različna, ker plačujejo glave po meri.

Čudna norost. Na Dunaju živi starka, ki ima posebno vneto za smeti. Zbirala je vse odpadke ter jih skladala doma v visoke sklade in kupe. Ko je bilo smradu že preveč, so drugi to reč naznanili gosposki. Staro so spravili v umobolnico, smeti pa jeli odvažati. Sest voz smeti so odpeljali tja, kamor spadajo. Tri dni je policija čistila stanovanje.

Skanderbegova krona. Krona slavnega kršačanskega junaka Skanderbege, vojvode Skipetarov v 16. stoletju, se nahaja v nekem dunajskem muzeju kot zgodovinska dragocenost. Sedanja albanska vlada oz. kralj Ahmed Zogu, je baje sklenil zahtevati to krono nazaj.

Cepljenje. Učitelj (pri požahntenju dreves): »Ta način požahntenja rastlin imenujmo torej 'okuliranje'. Tudi človek se mora že v mladosti z ozirom na njegovo zmožnost in uspešnost požahntiti. Ali mi zamore kdo povedati, kako se to pri človeku zgodi?« — Mali Karlček: »S cepljenjem kozle.«

»Moj ljubi prijatelj, to je nekrščansko sovraštvo, to je grešno sovraštvo... Jože, tudi ti boš nekoč stal pred sodnikom in potreboval milosti.«

»Da, milost, milost, milost,« je rohnul starec, »toda prej je pravičnost.«

»Pravični greši sedemkrat na dan, je zapisano v Svetem pismu in ako bi delal ljubi Bog z nami, kakor mi z drugimi, bi se nam godilo slabo, zelo slabo. Naš Gospod pa milostno sprejme spokorjenega grešnika in z dopadajenjem gleda njegovo skesano srce. — Tvoj sovražnik, grof Salzburg se je vsekakor težko pregrešil, a je globoko obžaloval svoj greh. Tvojo sestro ni mogel poročiti, in zato je v ljubečem spominu nanjo ostal neporočen. Težke boje je moral prestati, telesne bolečine je tiho prenašal, vsi sorodniki so mu pomrli in sedaj nima nobenega človeka. Sedaj, na stare dni, se ga je lotilo silno domotožje po človeku, ki bi ga nekoliko ljubil. Hrepeni po svoji hčerki, rad bi jo spoznal in popravil svoj greh.«

»Kaj? Otroka mi hoče vzeti? Ne, ne, on ni oče! Ni, prisegam, da ni!« je kakor blazen divjal starec; ne dam otroka, za nobeno ceno!«

»Saj ti ga noče vzeti, le videl bi ga rad in mu izkazal kako dobroto.«

»Otrok ne potrebuje njegovih dobrot, za otroka skrbim jaz, toliko že imam. — Ne, on ni oče, in deklica mu nič mar! Ako bo prišel, se bo zgodila nesreča; to mu lahko pišete. Nočem videti lopova.«

»Jože, tvoje srce je trše od kamna. Toda zapomni si, nespravljivec bo zavrgel tudi Bog. Glej, z vso dušo se oklepaš otroka svoje sestre in ga hočeš le zase. Ljubi Bog pa ti ga lahko vzame vsako uro. — Kako blizu smrti je bila deklica ob požaru! Mogoče je bila to kazen za tvoje sovraštvo, ali opomin z neba, da otroka ne boš dolgo imel, ako ne boš odpustil... In

deklica je nema. Ali veš, kaj se to pravi? Niti besedice ne more izgovoriti — kakšno trpljenje je tol Jože, mogoče si baš ti, s svojim zakrknjenim sovraštvom kriv otrokove nesreče? Ako mora trpeti otrok radi tebe? Božja kazen in božja pota so nepoznana.«

»Huuu — kaj pravite, gospod župnik?« je zastokal starec; »ne, to ni mogoče, tega ne morem misliti, tako grozen Bog ni. Deklica, Marta, ni kriva, nedolžna je, tako nedolžna kakor angel.«

»Toda, žalibog, često se morajo nedolžni pokoriti radi grešnikov; naš Gospod jim bo pač kje drugod štel to v dobro.«

»Grešniki, grešniki!... Oh... Ne verjamem, gospod župnik, ne morem verjeti. Kaj sem zagrešil? Ker branim svoje pravice? Oh, že vidim, bogati, imenitni in mogočni ljudje imajo več pravic. Mi revni in majhni ljudje moramo stopiti pred njimi v blato, prenašati gorje in sramoto — in končno, ako se jim ne zgodi vse po volji in njihovi želji, jih moramo prositi odpuščanja, jim poljubiti roko, jim dati svoje najljubše in najdražje, četudi nam krvavi srce, samo da ne doživi gospoda nikake neprijetne urice.«

»Ni taka pravica, moj dragi. Mi vsi, veliki in mali smo pred Bogom enaki in Bog rad odpusti vsakemu, kdor se skesa in popravi svoj greh. Ako pa je Bog odpustil, tudi mi ne smemo več sovražiti. — Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom! — Kdor ne odpušča, mu tudi Bog ne bo...«

»Vi lahko govorite, gospod župnik, vas nič ne žge, vas nič ne reže; toda meni krvavi srce... Več kot dvajset let sem nosil sramoto in nesrečo svoje sestre, sem skrbel in se trudil za otroka in sedaj naj vse odpustim in vse pozabim! Oh, obupal bom... Ne, on ni oče. Pazi se naj, da ne bo nikdar stopil pred moje oči, sicer bo hudo.«

Sund. »Takoj nesi klobaso nazaj mesarju.« — »Ja, kaj naj mu pa rečem?« — »Reci mu, da če ne bo klobas zavijal v boljše romane, da si bom izbrala drugega mesarja!«

*

Zlobno. Ona: »Vi plešete valček, kot kak rimski bog.« — On: »Saj takrat še niso znali plesati valčka!« — Ona: »Vem!«

*

Zaljubljeni. Ona: »Kaj ne, dragec, da so ovce bedaste!« On: »Pa še kako, ovčka moja!«

*

Bridkosti zamorske kuharice. (Bere iz »Slovenske kuharice«): »Vzemi 30 dkg moke, 5 dkg sladkorja in šest jajc. Ali misli knjiga nojeva?«

*

Književna slovenščina. Na obmejnem kolodvoru: »Vi prihajate iz Koroške. Ali iztate pas?« — »Ne, nosim naramnice!«

*

Previdnost. Mati: »Zakaj si me svojemu zaročencu predstavila kot teto?« — Hčerka: »Nisem ga hotela prestrašiti.«

*

Nič ne bomo na boljšem. Ona: »Dragi mož! Čez deset let bomo preleteli atlantski ocean v enem dnevu.« — On: »Samo da se boš ti takrat pripravljala na pot šest dni.«

ZA VELIKO NOČ

Svileni robei, šerpe, nogavice, čevlji so dobilo le pri trdkli:

Ivan Lupše, Ljubljana, Karlovska c.

Gasilci!

Motorne brizgalne

prenosne za 400 in 600 litrov in večje za 1000 litrov vode na dveh kolesih dobavlja najugodnejše tvrdka

Lampret in drug, d. z o. z. Ljubljana, Dunajska c. 22.

Zahlevajte ponudbe!

Sack'ove pluge in njih dele

kultivatorje, okopalnice, brane itd.

dobavlja hitro in zelo ugodno — tudi na obroke. —

FERDO SMOLA,

Sv. Jurij ob južni žel. (Glavna zaloga Sackovih plugov za Slovenijo).

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema TEHNA družba, Ljubljana, Mestni trg 25

Čevljarstva varenca

spremem takoj Hr na in stanovanje v hiši. Ivan Snoj, Zg. Kašelj, Dev. M. Polje.

Srednje kmetiško posestvo

se vzame v najem, za več let, mora biti pripravno za sadjenje. Ponudbe na Kmetiško društvo št. Rupert

Učenca za usnjarsko obrt

prejmem po dogovoru takoj. — Naslov pove uprava Domoljuba št. 1612.

Otave in sena

prodam 4000 kg in nekaj detelje in pol sladkega sena. Ponudbo na upravo pod. Seno.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vratica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovalci obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kovaškega vajenca

sprejem. — Oskrba v hiši. — Franc Sterle, Staja 4, p. Studence Ig.

Učenca za kovaško obrt sprejme

J. Knez, spl. kovaštvo, Vizmarje n. Ljubljano.

Hišico

pritično, novo prod. M. Grintal, Križ pri Komitatu. Cena 22.000 Din.

Čevljarstva varenca

sprejme v svojo oskrbo v hiši. Logar Franc, Suha 4. nad Kranjem.

Vzajemem kompanjona

z 20.000 Din, zasluzka mesečno 3000 Din. Naslov pove upravništvo Domoljuba po št. 1591.

Čevljarstvo pomočnik

izurjen za močna in lažja zbita dela se sprejme. Naslov v upravi pod št. 1768.

Mesarskega vajenca

poštenih staršev se takoj sprejme Miha Šraj, mesar, p. Radomlje.

Kolarstva vajenca

sprejme takoj svete F., kolar, Brest, pošta Ig pri Ljubljani.

Kože divjačine kupuje

L. Rot, krznar, Mestni trg, Ljubljana.

Vajenca za mesarsko obrt sprejme

takoj J. sip Musar, mesar Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 61.

Hlapca vajenega kmetiških del sprejmem takoj za celo leto na kmetijo pri Ljubljani Biti mora kraljiški, trezen in pošten. Preskrba v hiši, plača po dogovoru. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 1769.

Vajenca za mesarsko obrt starega 14—16 let poštenega sprejme takoj F. Logar, mesar, Cerknica št. 106 pri Raketu.

Učenca za boljše šolsko izobrazbo, poštenega sprejemem v trgovino z meš. blagom in vrtnarja pridnega, poštenega, kateri bi imel delo tudi v trgovini. Ponudbe je poslati na upravo lista pod „Učence, Vrtnar“ na Gorenjskem št. 1735.

Bepelj skoro nov jako močan, lahak za pogon, prodam ali ga zamenjam za seno ali slamo. Naslov v upravi Domoljuba št. 1575.

ZA VELIKO NOČ BO TREBA NOVE OBLEKE!

Najbolje, da greš k »IVANKI« F. in I. Gorjanc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, kjer se ti nudi: polvolneno sukno, zelo trpežno od 45 Din, fino sukno in kangarne najnovejše od 75 Din naprej; za ženske pomladne plašče in kostume, najmodernejši kasha, 140 cm širok, od 80 Din naprej; volneni popelin, čez 50 modernih barv, od 48 Din naprej; cvratno blago karirasto od 16 Din, kambrik od 10 Din, belo in rujavo kotenino od 7,50 Din, oxford in celof od 11 Din naprej. Kakor tudi velika izbira svilnih in delenastih rut, svilnenih šerp, nogavic, mokrih praznihh srajc in kravat, dežnikov i. t. d.

Dunajski velesejem

(10.—16. marca 1929)

(Rotunda do 12. marca)

Posebne prireditve:

Mednarodna razstava za avtomobile in motorna kolesa

Tehniške novosti in iznajdbe
Cestne zgradbe — Premogovniki
Umetna svila — Dun. modna kožuhov.
Razstava živil in nasladi
Vzorno gojedlarstvo in gozdarstvo
Razstava avstrijske pitane živine
(15.—17. marec 1929)

Nikakega vizuma! S selemsko izkaznico in potnim listom prost prehod avstrijske meje. Ogrski potni vizum za prehod se dobi proti predložitvi sejmске izkaznice na meji.

Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na donavi, Jadranskem morju kakor tudi pri zračnem prometu!

Pojasnila vseh vrst kakor tudi velesejmske izkaznice (po Din 40.—) se dobivajo pri Wiener-Messe A. G., Wien VII. — kakor tudi v dobi lipškega spomladana sejma — Anskunftsstelle v Lipskem, Avstr. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani!

Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska c. 1
Josip Zidar, Dunajska c. 31.

**Vi mečete
denar
skozi
okno**

še pred nakupom blaga za moške ali ženske obleke ne pregledajte vzor ocv iz veletrgovine Stermeckl in se pre pričate, da je labra

velikanska, kvaliteta najboljša in cene mnogo nižje kakor povsod drugod. Pišite še danes na veletrgovino
K. STERMECKI, CELJE, št. 10 Slovenija
po vzorce od sukna, kamgarna in ševljota za moške obleke, modernih kasha, koverkot in volne za damske plašče, svile, etamina, delena, popelina in ocfira za damske obleke, platna, sifona in razne druge manufakture, kateri se pošljejo vankemu poštnine prosto na ogled. Ilustrovani conik z več tisoč slikami se pošlje na zahtevo vsakemu zastopnik.

V vsako hišo Domoljuba!

Francoska linija - French Line
Cie. Cie. Transatlantique

Za Severno Ameriko in Kanado.

Havre — Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko Argentino, Chile, Uruguay

vsak teden iz Havre Bordeaux in Marillije Cie Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique.

Transporta Maritime*. Izvredna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana
Kotlovrska ulica 35

Vabilo na občni zbor

Kmetijske nabavne in prodajne zadržuge v Šmartnem pri Litiji, r. z. z o. z., ki se bo vršil v nedeljo 10. marca 1929 ob 7 zjutraj v Društvenem domu v Šmartnem pri Litiji. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. - 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. - 3. Čitanje revizijskega poročila. - 4. Odobrenje rač. zaključka za l. 1928. - 5. Volitev načelstva. - 6. Volitev nadzorstva. - 7. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen se bo vršil pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov.

Beli zobje

olepljajo vsak obraz. Cesto se zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvetlo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanke, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnulobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (meške ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Zdrav ostati — boleznim uiti!

Ako si prezebljen ali prehlajen, ako imaš hladne noge, trpiš radi glavobolja, migrene, ako te mučijo revmatične bolečine, ako so ti oslabei živci in mišice, če si duševno ali telesno onemogel, če slabo spiš, ako te boljše zoble, trganje v sklepih, bolečine na obrazu in oalem telesu, če si preveč občutljiv za hladno zrako in se drugače pojavijo pri tebi znaki slabosti in nezadostnega obtoka krvi, potem je to dokaz, da nisi v svojih zdravih dneh sploh nič napravil, da se obvaruješ tega zla. Delaj ono, kar so že naši dedje in pradedje z vedno ednako dobrim uspehom iskali. Rabi znotraj in zunanji preiskušeni pravi Fellerjev prijetno dišeči „ELSAFLUID“. V apotekah in sorodnih trgovinah stano poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, velika specialna steklenica 26 Din. Po pošti vsaj en zabo, kateri vsebuje 9 poskusnih, 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici za 62 Din. Dva taka zaboja staneta samo 102 Din, s poštnino in zavojnino vred. Naročila je treba točno nasloviti na

Eugen V. Feller, lekarnar,
Stubica Donja Elsatrg 16. Hrvatska

Ako pa rabiš dobro sredstvo za želodec, naroči obenem Fellerjevo blago delujočo, Elsa-krokljico, 6 skateli za 12 Din.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 140 milijonov Din.

4 **PREŠERNOVA**
ulica
poleg frančiškanske
cerkve

Tovarna ur
H. Suttner **Ljubljana I.**
Največja zaloge ur, zlatnine in srebrnine.

PREŠERNOVA
ulica
poleg frančiškanske
cerkve

4

CENIK

Zahtevajte bogato ilustrovan cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTTNER
Ljubljana I

PREŠERNOVA **4**
ulica

Br. 106. Kovinasta Anker-Roskopf . . . Din 49⁵⁰

Br. 111. Kovinasta Anker-Roskopf z radium številkami in kazalec . Din 69²⁰

OMIKO — IKO — AXO

Br. 105. Budilka okroglo oblike, 16 cm visoka, s prvovrstnim Anker-strojem . . . Din 64²⁰

Br. 106. Iste z radium številkami in kazalec D 34[—]

Br. 8781. Stenska ura z ntežmi prvovrstne kvalitete . . . Din 151[—]

Br. 8780. Stenska ura pločevinasta, okroglo oblike, osrednjevna, prvovrstne kvalitete . . . Din 163[—]

Br. 7001. Am. double krool . . . Din 19[—]

Br. 7005. Iste, trovrstno Din 33⁵⁰

Br. 7101. 14 karatne zlate krool . . . Din 60[—]

Br. 7105. Iste, trovrstno Din 116[—]

W M F

Kupujte samo kina srebrno jedino orodje z znamko WMF

Tovarniška garancija 50let

H. SUTTNER
Ljubljana I
PREŠERNOVA **4**
ulica

Lastna protokollirana tovarna ur v Švici

Pomagajmo ozimini!

Ostra zima je razredčila ozimino, zato ji moramo spomladi pomagati z lahko raztopnim dušikatim gnojilom, in sicer

s čilskim solitrom.

To gnojilo se potrosi čimprej spomladi po suhih rastlinah, čim sneg skopni.

Čilski soliter

dobite povsod, kjer se prodajajo umetna gnojila.

Potrebna pojasnila in navodila o uporabi tega in drugih umetnih gnojil podaja brezplačno

Poddelegacija

proizvajalcev čilskega solitra

Ljubljana, Tavčarjeva ul. 1/II.

Zobni atelje
PAVLE KOCJANČIČ

Ljubljana, Dunajska cesta 24
Odprto od 8—12 in od 2—6
Ob nedeljah in praznikih zaprto

Zobni atelje **Dol. Logatec**

Albina Forster

Odprto od 8—12 in od 2—5

Ob nedeljah in praznikih zaprto

Izdajatelj: Dr. Franc Klovcec.

1*

Zakaj kupujete slabo blago za drag denar.

ko Vam nudi tvrdka

ANTON BOŽIČ - KRANJ

manufakturna in konfekcijska trgovina

dobro blago iz prvovrstnih svetovnih tovarn za **majhen denar!** — Največja izbira moškega, ženskega volnen. blaga na Gorenjskem! Posebej še opozarjam cenj. odjemalce na svoje

štofaste moške obleke po 290.— dinarjev.

Prepričajte se sami - Poset v moji trgovini — za nakup neobvezen

Se priporoča **Anton Božič**

Furmani so furali . . .

FURMAN LUKA: O ti nesrečni Jaka, že spet so se Ti strgale strange. Vidiš meni se pa kaj tacega ne more zgoditi. JAKA: Zakaj pa ne? LUKA: Zato, ker jaz kupujem samo najboljše strange. JAKA: Ali bi mi hotel povedati, kako poznaš, katere strange so najboljše? LUKA: Prav rad. Najboljše strange se poznajo po tem, da imajo privezan ručec isteke, na katerem je naslikan pajk v okrogli mreži, v mreži pa je ime Grosuplje. Vidiš, take so! (Dalje prih.)

Urednik: Franc Zabret.

Dobro ohranjen min

z lepo hišo in gospodarskim poslopijem ter 5 parcelami v Bisterčici pri Kamniku bo naprodaj za javni dražbi dne 3. aprila 1929 ob 9 dopoldne pred okrajnim sodiščem v Kamniku. Cenilna vrednost je 84.200 Din, najmanjši ponudek znaša 43.584 Din. K posestvu spada tudi pašna pravica na Veliki planini. — Natančnejša pojasnila daje zainteresentom odvetnik dr. Dominik Zvokelj v Kamniku.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vozenju brezplačno.
neVteč s garancija.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeb.